

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний
педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

До 300-річчя Г.С.Сковороди

Матеріали
XIX науково-методичної конференції
здобувачів вищої освіти
та молодих учених
«Наумовські читання»,
присвяченої року
математичної освіти
в Україні

Харків – 2022

УДК 378:001.891

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Пономарьова Н. О. – доктор пед. наук, професор, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Андрієвська В. М. – доктор пед. наук, доцент, професор кафедри інформатики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Водолаженко О.В. – кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри математики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор пед. наук, професор, зав.кафедри математики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Боярська-Хоменко А.В. – доктор пед. наук, доц., зав.кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Золотухіна С. Т. – доктор пед. наук, професор, професор кафедр освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Олефіренко Н. В. – доктор пед. наук, професор, зав.кафедри інформатики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Масич В.В. – доктор пед. наук, доцент, зав. каф.фізики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Моторіна В. Г. – доктор пед. наук, професор, професор кафедри математики ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Бабак О. М. – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди, голова наукового комітету фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Сусліченко К. С. – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди, заступник голови наукового комітету фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
(Протокол №8 від 16 лютого 2022 р.)

Наумовські читання : збірник тез доповідей XIX науково-методичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (м. Харків, 23-24 листопада 2021 року) / [укл.: Пономарьова Н. О., Андрієвська В. М., Водолаженко О.В.]. Харків, 2022. 335 с.

Збірник містить матеріали доповідей з проблем теорії та історії математичної освіти; інноваційних технологій в освітній практиці; фізики та робототехніки; освітніх, педагогічних наук. Збірник розрахований на наукових і практичних працівників у галузі освіти, докторантів, здобувачів вищої педагогічної освіти усіх рівнів.

©Харківський національний
педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди, 2022

<i>канд. пед. наук, доцент Сіра І. Т. Галяс А. С., Рой О. С.</i>	
ТРИКУТНИК ПАСКАЛЯ ТА ЙОГО ВЛАСТИВОСТІ	131
<i>канд. пед. наук, доцент Сіра І. Т., Миргород К.</i>	
ІСТОРІЯ ВИНЕКНЕННЯ ЧИСЛА π	133
<i>канд. пед. наук, доцент Сіра І. Т. Пономарьова В. К.</i>	
З ІСТОРІЇ ЧИСЕЛ (МАТЕМАТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАТИКИ).....	137
<i>канд. пед. наук, доцент Сіра І. Т., Толок Д. В.</i>	
ГЕОМЕТРІЯ ТА МИСТЕЦТВО.....	140
<i>канд. пед. наук, доцент Сіра І. Т., Цись Я. В.</i>	
З ІСТОРІЇ ВИВЧЕННЯ ТІЛ ОБЕРТАННЯ	143
<i>канд. фіз.-мат. наук, доцент Чібісов О. Д., Безпала А. М., Грищенко В. З., Чуприна І. В.</i>	
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА ВИНИКНЕННЯ ПОНЯТТЯ ПОХІДНОЇ.....	146
РОЗДІЛ 3. «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНІЙ ПРАКТИЦІ».....	149
<i>доктор пед. наук, професор Олефіренко Н. В., Богомаз О. В.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ЗАСОБІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ УЧНЯ ДО НАВЧАННЯ	150
<i>доктор пед. наук, професор Олефіренко Н. В., Варава А. Є.</i>	
ЯПОНСЬКІ МУЗЕЇ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.	152
<i>доктор пед.наук, професор Олефіренко Н. В., Денисова Г. Ю.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ.....	154
<i>доктор пед. наук, професор Олефіренко Н. В., Криворучко Є. В.</i>	
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО ПРОГРАМУВАННЯ.....	156
<i>доктор пед. наук, професор Олефіренко Н. В., Курганський А. Р.</i>	
РОЗРОБКА ЕЛЕКТРОННОГО ПОСІБНИКА ДЛЯ НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ ОСНОВ ДИНАМІЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ	158

Отже, розглянуті онлайн-вікторини, гейміфіковані та інтерактивні вправи, за рахунок різного функціонального призначення можуть допомогти сформувати позитивне ставлення учнів до навчання.

Список використаних джерел

1. Лук'янова М. Навчальна мотивація учнів: психолого-дидактичний аспект. URL: <http://osvita.ua/school/method/technol/2651/> (дата звернення: 19.11.2021).

УДК 378:004

*доктор пед. наук, професор Олєфіренко Н. В.,
Варава А. Є.*

ЯПОНСЬКІ МУЗЕЇ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.

Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Анотація. Статтю присвячено огляду сучасних музеїв Японії, які створюють особливий інноваційний, інтерактивний простір на основі використання сучасних цифрових технологій. У роботі схарактеризовано три музеї – музей цифрового мистецтва Морі, Національний музей сучасної науки та інновацій Мірайкан, а також музей роботів Robot Museum.

Ключові слова: музей, цифрові технології, Японія.

Популяризація науки, поширення відомостей про наукові відкриття, креативне подання наукових фактів – є надзвичайно важливим для сучасного молодого покоління, яке буде жити і творити у майбутньому високотехнологічному і цифровому світі. Одним із засобів такої діяльності є створення інноваційних музеїв, в яких поєднуються традиційні та інтерактивні експонати, цифрові технології, художні твори, працюючі 3D моделі тощо. На наш погляд, особливої уваги заслуговують музеї Японії, присвячені мистецтву і поєднують найновіші досягнення науки і нових інформаційних технологій.

У 2018 році на острові Одайба Токійського залива було відкрито перший в світі музей цифрового мистецтва Морі (Mori Building Digital Art Museum) [3]. Площа музею складає 10 тисяч квадратних метрів, які поділені на п'ять просторів і представлені 50 цифрових інсталяцій, що взаємодіють один з одним та з відвідувачем – реагують на їх дії, рухи та жести. Для підтримки експозицій використовується 520 комп'ютерів та 470 проекторів, але головне в роботі музею – складні алгоритми, які генерують зображення в реальному часі [6]. «Почуття і думки, розміщені у витворах мистецтва, тепер можна передавати глядачам через враження», пояснює Тосіюкі Іноко, засновник команди TeamLab, твори якої демонструються у музеї. Усі цифрові інсталяції

запрограмовані на взаємодію з людьми. Наприклад, у залі “Ліс” дерева сяють кожного разу, коли заходить новий відвідувач, у залі “Чайний дім” чашки з водою наповнюються цифровими квітами. Є експозиція «Різдвяне місто», яка створюється, змінюється і оживає залежно від малюнків дітей, а при дотику до окремих елементів, вони можуть змінити швидкість руху або нагородити дитину подарунком.

Іншим цікавим музеєм, наповненим сучасними науково-технічними розробками, є Національний музей сучасної науки та інновацій Мірайкан (The National Museum of Emerging Science and Innovation Miraikan), який розпочав свою роботу у 2001 році [4]. Однією із постійних виставок в цьому музеї є «Створи власне майбутнє», яка пропонує уявити й спробувати власне життя у тісній взаємодії з роботами, дослідити технології передання інформації за допомогою Інтернету, познайомитися з наукою прогнозування майбутніх подій й попередження проблем. До 10-річчя музею було встановлено незвичайний експонат – глобус «Geo-Cosmos» – сферичний дисплей, на поверхню якого у майже реальному часі виводиться зображення Землі, сформоване на основі реальних даних, що отримані від безлічі дослідницьких лабораторій і метеостанцій, розташованих у різних куточках планети. Глобус побудовано за допомогою електролюмінісцентних панелей, здатних відтворювати зображення з роздільною здатністю понад 10 мільйонів пікселів [1].

Національний музей природи і науки Японії містить експозиції, які присвячені еволюції живих організмів, історії розвитку наукових знань про сучасні технології [2]. Хоча музей відкрився у 1871 році, він пропонує відвідувачам сучасні інтерактивні виставки, де можна проводити реальні наукові експерименти. Крім того, з 2006 року в ньому працює Театр-360, сферичний 3D-кінотеатр, в якому глядач з усіх боків оточений об’ємним звуком і зображенням [5].

Отже, на наш погляд, залучення цифрових технологій на виставках музеїв значним чином осучаснює експозиції, створює певний інтерактивний простір, який здатний залучити молоде покоління до досліджень, зацікавити науковими фактами та відкриттями.

Список використаних джерел

1. Geo-Cosmos. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.miraikan.jst.go.jp/en/exhibitions/tsunagari/geo-cosmos/>
2. National Museum of Nature and Science [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.kahaku.go.jp/english/index.php> Varava A.Y.
3. Teamlab. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.teamlab.art/> (дата звернення: 10.10.2021). – Назва з екрана.

4. The National Museum of Emerging Science and Innovation Miraikan [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.miraikan.jst.go.jp/en/>

5. Theater360. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.kahaku.go.jp/english/exhibitions/theater360/index.html>

6. В Японії відкрився перший у світі музей цифрового мистецтва. // День. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://day.kyiv.ua/uk/news/210618-v-yaponiyi-vidkryvsya-pershyu-u-sviti-muzey-cyprovogo-mystectva> (дата звернення: 12.10.2021). – Назва з екрана.

УДК 378.4.

*доктор пед.наук, професор Олефіренко Н. В.,
Денисова Г. Ю.*

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Анотація. В наш час технології змішаного навчання активно впроваджуються до освітнього процесу. В свою чергу вчителю потрібно розуміти, як інтегрувати технології в традиційний урок та навчитися використовувати новий інструментарій під час навчання. Наразі існує багато ресурсів, які можна використовувати в умовах змішаного навчання.

Ключові слова. Змішане навчання, електронні ресурси, навчання.

Змішане навчання – це форма навчання, де поєднані очне навчання та навчання онлайн з використанням електронних ресурсів. Основою реалізації змішаного навчання є технологічна готовність вчителя та школярів [1]. Можна визначити такі переваги змішаного навчання: електронний формат наданих навчальних матеріалів, наявна можливість представляти роботу в електронному вигляді; регулярний контроль результатів освітньої діяльності з отриманням персональних коментарів; можливість спільної роботи над завданнями; можливість відслідковування успішності кожного школяра [2]. Крім того, учні мають постійний доступ до навчальних матеріалів, переглянути які вони можуть у зручному для себе режимі, мають змогу слідкувати за своєю успішністю та прогресом у навчанні, отримуючи коментарі та зворотній зв'язок з учителем.

Проблеми змішаного навчання знаходяться в руслі досліджень багатьох вчених: А. Андреева, В. Бикова, Н. Корсунської, В. Солдаткіна, О. Тіхомірової, Е. Тоффлер та інших, в роботах яких розроблені теоретичні положення здійснення змішаного навчання, визначено його переваги: масштабування, швидкість, колективність, продуктивність [4].